

SỞ HỮU TRÍ TUỆ VÀ HỘI NHẬP

HOÀN TẤT QUÁ TRÌNH ĐÀM PHÁN HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI LỊCH SỬ TPP

Sáng 5/10 theo giờ miền Đông nước Mỹ (tối 5/10 theo giờ Việt Nam), tại hội nghị diễn ra ở thành phố Atlanta, Bộ trưởng Thương mại các nước tham gia đàm phán Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) đã đạt được thỏa thuận cuối cùng về hiệp định thương mại tự do lớn nhất thế giới này.

Sau 6 ngày đàm phán liên tục, 12 nước thành viên đã cùng nhau tháo gỡ ba nút thắt chính còn lại trên con đường dẫn tới thỏa thuận lịch sử này, bao gồm vấn đề dỡ bỏ hàng rào thuế quan đối với mặt hàng linh kiện ô tô nhập khẩu vào thị trường Bắc Mỹ, Canada và Mỹ mở cửa thị trường cho các sản phẩm bơ sữa của New Zealand và thời gian giữ bảo hộ độc quyền đối với các sản phẩm sinh được thể hệ mới.

Tuyên bố của các bộ trưởng khẳng định, sau hơn 5 năm đàm phán sâu rộng đã đạt được thỏa thuận nhằm hỗ trợ việc làm, thúc đẩy tăng trưởng bền vững, tăng cường phát triển hòa nhập và khuyến khích sáng tạo trên toàn khu vực Châu Á-Thái Bình Dương. Quan trọng hơn, thỏa thuận này đạt được mục tiêu mà chúng tôi đã đề ra về một hiệp định

tham vọng, toàn diện, tiêu chuẩn cao và cân bằng, có lợi cho người dân các nước.

Hiệp định TPP ban đầu có tên là nhóm P-4 do bốn nước thành lập là Chile, New Zealand, Singapore và Mexico. Tháng 9/2008, Mỹ tuyên bố tham gia TPP và đến đầu năm 2009, Việt Nam quyết định tham gia TPP với tư cách thành viên liên kết. Tháng 11/2010, sau khi tham gia 3 phiên đàm phán TPP với tư cách này, Việt Nam chính thức tham gia đàm phán TPP. Cho tới nay đã có 12 nước tham gia vào đàm phán TPP bao gồm New Zealand, Brunei, Chile, Singapore, Australia, Peru, Mỹ, Malaysia, Việt Nam, Canada, Mexico và Nhật Bản.

TPP là một hiệp định thương mại tự do đa phương theo cơ chế mở, bao gồm không chỉ các vấn đề mở cửa thị trường hàng hóa và dịch vụ mà còn cả những lĩnh vực phi thương mại khác. Theo ước tính, sau khi có hiệu lực, TPP sẽ trở thành khu vực thương mại tự do lớn nhất thế giới với 800 triệu dân. Đàm phán TPP hiện là một trong những đàm phán thương mại quan trọng nhất của Việt Nam.

Sau khi 12 nước ký hiệp định TPP, văn kiện này cần nhận được sự phê chuẩn của chính phủ và Quốc hội các nước thành viên để có hiệu lực.

Đến nay, TPP vẫn là một chủ đề gây tranh cãi trong Quốc hội Mỹ. Thượng Nghị sỹ Dân chủ Ron Wyden, thành viên Ủy ban Tài chính

Thượng viện, đã kêu gọi Đại diện Thương mại Mỹ Micheal Froman phải bảo đảm kết quả đàm phán tạo thuận lợi hơn đối với việc tiếp cận thị trường cho các nhà sản xuất sản phẩm sữa của Mỹ. Trong khi đó, một nhóm 45 Hạ nghị sĩ đã gửi thư cho Đại diện Thương mại Mỹ Froman yêu cầu đàm phán TPP phải đẩy mạnh tự do hóa thị trường đường giữa các nước thành viên TPP, cho rằng để đổi lại việc tăng quyền tiếp cận thị trường đường của Mỹ cho các nước thành viên TPP, các nước thành viên khác trong TPP phải mở cửa thị trường cho các nhà xuất nông sản Mỹ.

Trước đó, Chủ tịch Thường trực Thượng viện Orrin Hatch hôm 29/9 tuyên bố Chính quyền Tổng thống Barack Obama “không nên vội vàng” kết thúc đàm phán nếu không đạt được các yêu cầu về mở cửa thị trường, quyền sở hữu trí tuệ và các ưu tiên khác theo luật về Quyền Thúc đẩy thương mại (TPA) đã được Quốc hội Mỹ thông qua, nếu không, thỏa thuận đạt được sẽ khó được quốc hội nước này phê chuẩn.

Theo TPA, Quốc hội Mỹ sẽ có thời hạn 90 ngày để xem xét và sau đó bỏ phiếu thông qua hoặc bác bỏ hiệp định TPP chứ không có quyền sửa đổi. Như vậy, TPP chỉ có thể được Quốc hội Mỹ thông qua sớm nhất là vào đầu năm 2016.

Theo Nhân dân

THAM GIA TPP PHẢI THEO LUẬT SHTT

“Khi làn sóng đầu tư cũng như hàng hóa các nước TPP vào Việt Nam sẽ bùng nổ tranh chấp sở hữu trí tuệ (SHTT). Nếu chúng ta không giải quyết được sẽ phải chịu những chế tài chặt chẽ của TPP”, Bộ trưởng Bộ KH&CN Nguyễn Quân chia sẻ.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Nguyễn Quân cho biết, trong quá trình đàm phán TPP, các vấn đề liên quan đến KHCN được bàn thảo nhiều nhất là sở hữu trí tuệ, chất lượng, tiêu chuẩn của sản phẩm hàng hóa, trong đó vướng mắc nhất là SHTT.

Yêu cầu của TPP là phải xử lý hình sự vi phạm liên quan đến SHTT. Pháp luật Việt Nam mới quy định xử phạt vi phạm hành chính. Hiện chúng ta mới chỉ làm tốt việc xác lập quyền SHTT nhưng việc thực thi lại rất hạn chế.

Khi xảy ra tranh chấp, chúng ta chưa có tòa án chuyên ngành. Tòa án dân sự cũng không có thẩm phán về SHTT nên khi đưa các tranh chấp SHTT ra tòa, chúng ta cũng chưa giải quyết được.

“Khâu thực thi quyền SHTT vẫn là lo ngại lớn nhất. Khi làn sóng đầu tư

cũng như hàng hóa các nước TPP vào Việt Nam sẽ bùng nổ tranh chấp sở hữu trí tuệ. Nếu chúng ta không giải quyết được sẽ phải chịu những chế tài chặt chẽ của TPP”, ông Nguyễn Quân nói.

Hai vấn đề nữa về SHTT là bảo hộ với dược phẩm và nông hóa phẩm Việt Nam. Việt Nam là nước nông nghiệp. Nếu phải đáp ứng theo các yêu cầu rất cao của TPP về nông hóa phẩm (bao gồm nhiều lĩnh vực như vắc xin thú y, thuốc bảo vệ thực vật, thức ăn chăn nuôi) thì ngành sản xuất nông nghiệp của Việt Nam sẽ bị ảnh hưởng lớn.

Theo Bộ trưởng Nguyễn Quân, để đáp ứng các yêu cầu của TPP, Việt Nam sẽ phải sửa đổi, bổ sung nhiều văn bản pháp luật vì nhiều quy định của luật hiện hành chưa đáp ứng được nhu cầu rất cao của TPP. Trong lĩnh vực KHCN sẽ phải sửa Luật SHTT, Luật Chất lượng hàng hóa, sản phẩm; Luật Chuyển giao công nghệ... Lâu dài phải sửa Bộ luật Hình sự, Luật Xử phạt vi phạm hành chính. Ví dụ sắp tới phải xem xét sửa đổi Bộ luật Hình sự, trong đó quy định rõ tội danh liên quan đến SHTT và khung hình phạt với nội dung này.

Bộ trưởng Bộ KH&CN cũng cho rằng, tối thiểu mỗi doanh nghiệp phải khẩn trương thực hiện ba việc: Nếu có tài sản trí tuệ thì phải đăng ký để được bảo hộ ngay lập tức như tên thương mại, kiểu dáng công nghiệp,

chi dẫn địa lý. Thứ hai là nhanh chóng đổi mới công nghệ.

Thứ 3, doanh nghiệp phải chuẩn bị nguồn nhân lực và thị trường. Không thể có công nghệ tốt nếu như không có nhân lực tốt. Về thị trường, phải xây dựng chiến lược cạnh tranh.

Theo Tiền Phong

VIỆT NAM TĂNG 19 BẬC TRÊN BẢNG XẾP HẠNG CHỈ SỐ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TOÀN CẦU

Theo Báo cáo Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (Global Innovation Index) năm 2015 do Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới kết hợp với Đại học Cornell (Hoa Kỳ) và Học viện Kinh doanh INSEAD (Pháp) công bố, Việt Nam tăng 19 bậc trên Bảng xếp hạng, đứng thứ 52 trên tổng số 141 nền kinh tế.

Trong khu vực Đông Nam Á, Việt Nam nằm trong top 3, chỉ sau Singapore và Malaysia (vượt qua Thái Lan. Đây là một bước tăng bậc ngoạn mục của Việt Nam nhờ đầu tư cho phát triển KHCN trong năm vừa qua. Các nền kinh tế đứng đầu trong bảng xếp hạng năm 2015 lần lượt là: Thụy Sĩ, Anh, Thụy Điển, Hà Lan và Mỹ.

Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu được xây dựng nhằm đưa ra góc nhìn đa chiều về đổi mới sáng tạo và cung cấp các công cụ nhằm hỗ trợ xây dựng chính sách để thúc đẩy phát triển sản phẩm bền vững, nâng cao

năng suất, chất lượng và tăng trưởng về việc làm, thu nhập. Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu giúp tạo ra một môi trường mà các yếu tố đổi mới sáng tạo được đánh giá liên tục. Nó cung cấp một công cụ chỉ số và một cơ sở dữ liệu chi tiết với các thước đo khác nhau (năm 2015, chỉ số được xây dựng cho 141 nền kinh tế - chiếm 95,1% dân số thế giới và 98,6% GDP toàn cầu). Năm 2014, Việt Nam đứng thứ 71 trong bảng xếp hạng Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu.

Cũng theo báo cáo, trong năm 2015, về đổi mới sáng tạo, Việt Nam cùng một số nền kinh tế khác như Trung Quốc, Malaysia, Ấn độ, Jordan, Kenya được đánh giá là tiến xa hơn các nền kinh tế có cùng mức độ phát triển kinh tế. Có nghĩa là, các nền kinh tế này có chỉ số đổi mới sáng tạo cao hơn nhiều so với các nền kinh tế có cùng mức thu nhập bình quân đầu người.

Báo cáo đổi mới sáng tạo GII 2015 đã nghiên cứu những nền kinh tế có bước tiến vượt trội về đổi mới sáng tạo trong năm 2015: Armenia, Trung Quốc, Georgia, Ấn độ, Jordan, Kenya, Malaysia, Moldova, Mongolia, Uganda và Việt Nam. Báo cáo đã phân tích chi tiết mối liên hệ giữa kết quả đổi mới sáng tạo của những nền kinh tế này với những sự thay đổi về chính sách đổi mới sáng tạo và ứng dụng vào doanh nghiệp. Những nền kinh tế này đã nhận ra

rằng việc chi nhập khẩu công nghệ đã không còn đủ để tiếp tục duy trì tăng trưởng kinh tế. Thêm vào đó, đầu tư vào khoa học và công nghệ - đổi mới sáng tạo mới có thể duy trì động lực bắt kịp các nền kinh tế phát triển. Chính vì thế, các chính sách phát triển đổi mới sáng tạo và sự vận động của các tổ chức khoa học và công nghệ ở các nền kinh tế này đã bắt đầu cho thấy những kết quả nhất định.

Theo Bộ trưởng Nguyễn Quân cho rằng đây là kết quả bước đầu của những đổi mới tích cực trong cơ chế quản lý và hoạt động khoa học, công nghệ và các lĩnh vực khác trong thời gian qua. Từ kết quả đánh giá này, Bộ Khoa học và Công nghệ cùng với cộng đồng khoa học sẽ nỗ lực hơn nữa để hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo thực sự là động lực cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế của đất nước.

Theo báo Đại biểu nhân dân

CÁC LĨNH VỰC CỦA SỞ HỮU TRÍ TUỆ

XÂY DỰNG THƯƠNG HIỆU NÔNG SẢN ĐỘC ĐÁO CỦA BÀ RIA – VŨNG TÀU

BR-VT có nhiều làng nghề truyền thống cùng nhiều loại nông sản độc đáo như nhãn xoàng cơm vàng, măng cầu ta, bưởi da xanh

Sông Xoài, muối Bà Rịa, rượu Hòa Long, chả cá Phước Hải... Những sản phẩm này được tinh ưu tiên xây dựng, phát triển và quảng bá thương hiệu giai đoạn 2014-2020 nhằm nâng cao nhận thức cho các cá nhân, tổ chức về sở hữu trí tuệ (SHTT) và phát triển thương hiệu nông sản đặc sản của địa phương.

Những nông sản độc đáo

Tháng 7/2013, “Muối Bà Rịa” được Cục Sở hữu trí tuệ (Bộ KH-CN) cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu. Điểm đặc trưng rất riêng biệt làm nên thương hiệu nổi tiếng từ xưa đến nay của hạt muối BR-VT là nó được dùng để chế biến các thương hiệu nước mắm nổi tiếng ở huyện đảo Phú Quốc (tỉnh Kiên Giang). Hiện nay, nước mắm Phú Quốc đã có mặt tại thị trường EU và nhiều quốc gia có người Việt sinh sống và làm việc. Đến nay, Sở NN-PTNT đã cấp quyền sử dụng nhãn hiệu “Muối Bà Rịa” cho 2 đơn vị: cơ sở sản xuất muối Nguyễn Văn Phúc (thôn 8, xã Long Sơn, TP. Vũng Tàu) và DNTN Lê Bên (ấp An Thạnh, xã An Ngãi, huyện Long Điền).

Muối Bà Rịa đã được bảo hộ thương hiệu

Ông Huỳnh Văn Thuyết, Chủ nhiệm HTX muối Chợ Bến (huyện Long Điền) cho biết: “Có nhãn hiệu muối, diêm dân sẽ mạnh dạn mở rộng diện tích và đầu tư sản xuất muối sạch theo tiêu chuẩn để cung cấp sản phẩm chất lượng cao cho thị trường”.

Với diện tích hơn 8.600ha trồng cây ăn trái, BR-VT có nhiều loại nông sản nổi tiếng như nhãn xoòng com vàng, măng cầu ta, bưởi da xanh Sông Xoài... Trong giai đoạn 2014-2017, bưởi da xanh Sông Xoài là một trong những đặc sản được chọn để xây dựng, phát triển và quảng bá thương hiệu. Bưởi da xanh Sông Xoài được thị trường ưa chuộng bởi mùi vị thơm ngon và hình thức bắt mắt. Ông Hồ Hoàng Kha, Phó Giám đốc HTX bưởi da xanh Sông Xoài cho biết, những năm gần đây, diện tích trồng bưởi da xanh ngày càng tăng. Tính đến nay, toàn HTX có 120ha trồng bưởi da xanh của 90 hộ. Sản lượng thu hoạch bình quân đạt 20 tấn/ha/vụ. Giá bán bưởi da xanh tại vườn 45.000 đồng/kg (loại trái trên 1,2kg); 30.000 đồng/kg (loại từ 1,2kg trở xuống). Tính ra, mỗi vụ, doanh thu trồng bưởi da xanh khoảng 800 triệu đồng/ha. Trừ các khoản chi phí, các hộ trồng bưởi còn thu được lãi ròng khoảng 600-650 triệu đồng/ha. “Việc đăng ký nhãn hiệu “Bưởi da xanh Sông Xoài” sẽ góp phần củng cố thêm chất lượng và giá trị hàng hóa cho sản phẩm nông sản”, ông Kha nói.

Ông Mai Thanh Quang, Giám đốc Sở KH-CN tỉnh cho biết, việc đăng ký và bảo hộ nhãn hiệu cho các sản phẩm đặc sản không chỉ đem lại nguồn lợi lớn về kinh tế cho người dân ở địa phương, mà còn bảo vệ danh tiếng của sản phẩm, tránh bị lạm dụng hoặc giả mạo, giúp người tiêu dùng nhận biết và lựa chọn đúng sản phẩm. Từ đó khuyến khích sản xuất phát triển, doanh thu tăng lên, giải quyết việc làm, duy trì giá trị truyền thống của các làng nghề, đời sống người dân được ổn định, phát triển du lịch địa phương. Theo ông Quang, để có thể duy trì những thuận lợi này đòi hỏi cần có sự tham gia tích cực từ các tổ chức như: hội nghề nghiệp, hiệp hội và các cơ quan quản lý tại địa phương... để người dân hiểu được vai trò quan trọng của việc xây dựng thương hiệu, đăng ký nhãn hiệu; đồng thời, chính họ phải được nâng cao kiến thức về nông nghiệp nông thôn, về quy trình canh tác, chọn giống, bảo quản, tiếp thị sản phẩm, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

Theo báo BR-VT

ĐỀ THƯƠNG MẠI HOÁ SÁNG CHẾ THÀNH CÔNG

Theo ông Phạm Hồng Quát, Cục trưởng Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp khoa học và công nghệ, để sáng chế đi được vào thị trường tạo ra được giá trị lớn, việc đầu tiên

là cá nhân hay tổ chức có sáng chế đó cần phải đăng ký sở hữu trí tuệ (SHTT) cho sản phẩm của mình. Bởi lẽ kết quả nghiên cứu, sáng chế tuy có thể được ứng dụng cao trong thực tế, nhưng không được pháp luật bảo hộ thì khó có thể tiến hành mua bán sản phẩm trí tuệ...

Thiệt đủ đường khi không đăng ký SHTT

Đăng ký cấp bằng độc quyền sáng chế là điều kiện, công cụ pháp lý quan trọng giúp các nhà sáng chế, doanh nghiệp bảo vệ quyền và lợi ích đối với sáng chế của mình. Tuy nhiên, số lượng đơn đăng ký và bằng độc quyền sáng chế cấp cho cá nhân, tổ chức trong nước còn quá ít so với thực tế số lượng sáng chế trong nước tạo ra. Hoạt động nghiên cứu sáng tạo của các cá nhân, viện, trường, doanh nghiệp chưa gắn liền với hoạt động đăng ký SHTT như một quy trình bắt buộc cho mục đích thương mại hóa, làm cho các kết quả nghiên cứu, sáng chế trong nước khó tham gia vào thị trường công nghệ.

Theo ông Phạm Hồng Quát, ở đây có hai vấn đề: việc bảo hộ cần phải được tiến hành đối với cả sáng chế trong nước và sáng chế của nước ngoài. Khi hội nhập quốc tế, pháp luật quốc gia phải tăng cường các biện pháp bảo vệ quyền lợi của chủ sở hữu sáng chế nước ngoài thì đồng thời phải có biện pháp bảo vệ quyền lợi của chủ sở hữu sáng chế trong

nước. Đối với các chủ sở hữu sáng chế nước ngoài, họ có nguồn lực, có các bộ phận chuyên làm công tác SHTT, thậm chí họ thuê dịch vụ thường xuyên của các tổ chức tư vấn, luật sư đại diện chuyên nghiệp nên công tác bảo hộ kết quả nghiên cứu, sáng chế của họ làm rất tốt. Còn đối với các viện, trường, nhà sáng chế trong nước thì nhận thức cũng như cách thức thực hiện công việc này còn rất nhiều bất cập. Ngay cả với các doanh nghiệp trong nước cũng vậy, khi đầu tư nghiên cứu, đặt hàng hoặc mua bán công nghệ cũng chưa quen với sử dụng dịch vụ tư vấn SHTT chuyên nghiệp, có khi chỉ vì tiếc vài triệu đồng phí tư vấn, dịch vụ nhưng lại bỏ cả một tài sản lớn do không đăng ký xác lập quyền SHTT.

Có khá nhiều sáng chế, công trình nghiên cứu của các cá nhân, tổ chức trong nước có tính ứng dụng và đạt hiệu quả kinh tế, kỹ thuật cao, hoàn toàn có thể đăng ký SHTT để tiến hành thương mại hóa sản phẩm trí tuệ đó, nhưng có khi chỉ vì chủ đầu tư không cấp kinh phí cho việc đi đăng ký, hoặc có thể có ý định đi đăng ký sở hữu nhưng lại phân vân vì tiếc mấy triệu đồng đi thuê dịch vụ tư vấn, hoặc có khi lo ngại phải bộc lộ cho người khác nên cuối cùng là chọn cách giữ kín cho riêng mình. Cho đến khi có sản phẩm tương tự của đối thủ, thậm chí của đối tác hoặc sản phẩm do chính mình đưa ra thị trường, làm

cho sáng chế bị mất tính mới, lúc đó thì không còn đủ điều kiện để được bảo hộ nữa. Và do không được bảo hộ, người khác hoàn toàn có thể bắt chước để làm ra sản phẩm giống hoặc tương tự, với giá cả rẻ hơn do họ không mất chi phí đầu tư nghiên cứu, thử nghiệm, mua công nghệ ban đầu. Tương tự như vậy, đối với nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp gắn với sản phẩm đó, nếu không được đăng ký bảo hộ cũng sẽ nhanh chóng bị làm hàng giả, hàng nhái ngay khi nó có được vị trí nhất định trên thị trường.

Có quy định nhưng thực thi kém

Giải quyết vấn đề trên, Luật Khoa học và Công nghệ 2013 đã có quy định cụ thể là Nhà nước giao quyền sở hữu kết quả nghiên cứu tạo ra từ nguồn kinh phí của Nhà nước cho các tổ chức chủ trì, chủ yếu là các viện, trường, tổ chức khoa học và công nghệ. Nhà nước cũng giao quyền sử dụng kết quả nghiên cứu đó cho tổ chức khác có khả năng khai thác thương mại, đặc biệt là các doanh nghiệp khoa học và công nghệ. Theo đó, tác giả kết quả nghiên cứu, thường là chủ nhiệm đề án và người đóng vai trò chính trong nghiên cứu là người tạo ra công nghệ, sẽ được hưởng 30% thu nhập thu được từ thương mại hóa kết quả nghiên cứu đó. Quy định này tạo ra cơ chế khuyến khích tổ chức, cá nhân sáng tạo ra sáng chế đi đăng ký SHTT, còn tổ chức chủ trì được đứng tên chủ văn

bằng bảo hộ sáng chế, chủ nhiệm đề án và người đóng vai trò chính trong nghiên cứu sáng tạo sẽ đứng tên tác giả.

Như vậy, khi kết quả nghiên cứu, sáng chế, công nghệ được ứng dụng, chuyển giao thì tổ chức chủ trì, người sáng tạo ra công nghệ sẽ được hưởng lợi ích trực tiếp khá lớn so với lợi ích trực tiếp dành cho chủ đầu tư kinh phí là Nhà nước. Phù hợp với xu hướng đầu tư cho công nghệ của các nước, nhà nước sẽ hưởng lợi gián tiếp từ thương mại hóa kết quả nghiên cứu thông qua nguồn thu từ thuế, mức tăng trưởng và phát triển bền vững của doanh nghiệp, công ăn việc làm mới được tạo ra, giá trị gia tăng của sản phẩm do đóng góp của tài sản trí tuệ... Nhà nước hay cơ quan nhà nước được giao chức năng quản lý kinh phí đầu tư cho nghiên cứu sẽ không nhằm thu lợi trực tiếp từ giao quyền sở hữu hay thương mại hóa kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ được tạo ra từ nguồn kinh phí ngân sách nhà nước.

Tuy nhiên, hiện nay việc triển khai đúng và hiệu quả quy định trên ở các bộ, ngành, các địa phương còn là vấn đề. Bởi nhiều nơi quy định này vẫn chưa được quán triệt đầy đủ mặc dù Chính phủ, Bộ Khoa học và Công nghệ đã có văn bản hướng dẫn thi hành và đôn đốc triển khai. Một phần có thể là cơ quan, cán bộ chịu trách nhiệm quản lý các kết quả nghiên cứu

được tạo ra từ kinh phí ngân sách nhà nước ở Trung ương và địa phương vẫn chưa nhận biết được giá trị đích thực của các kết quả nghiên cứu mình đang có trách nhiệm quản lý. Hoặc có khi biết được giá trị đó nhưng lại không biết rõ trách nhiệm, thẩm quyền, thủ tục giao cho ai để khai thác, thương mại hóa. Có trường hợp tổ chức chủ trì, tác giả công trình nghiên cứu và doanh nghiệp cũng chưa nhận thức hết trách nhiệm, quyền lợi của mình nên vẫn còn diễn ra việc tự thỏa thuận chuyển giao ngầm cho nhau. Đến khi có tranh chấp thì sẽ khó có căn cứ, cơ sở pháp lý để bảo đảm quyền và lợi ích của các bên.

Làm tắt và thiệt hại

“Từ việc lo ngại về vấn đề thủ tục hoặc tránh các quy định về nghĩa vụ, trách nhiệm, các bên tham gia giao dịch công nghệ tạo ra kinh phí ngân sách nhà nước thông thường vẫn chọn cách thỏa thuận chuyển giao không chính thức. Bên mua có thể chịu rủi ro về pháp lý nhưng lựa chọn biện pháp cạnh tranh thông qua giá cả. Bên bán có thể chịu rủi ro nhưng tránh được phí tư vấn và nghĩa vụ thuế thu nhập. Theo cách đó thì sẽ dẫn đến thị trường diễn biến theo cách không lành mạnh, quyền và lợi ích chính đáng của các bên tham gia giao dịch và các bên liên quan không được đảm bảo, đồng thời có thể dẫn đến thất thoát nguồn thu. Do vậy,

quyền và trách nhiệm đăng ký sở hữu trí tuệ đối với các kết quả nghiên cứu cần phải được thực hiện đầy đủ để có thể phát triển thị trường công nghệ lành mạnh trên cơ sở thúc đẩy thương mại hóa các kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ” ông Quát chia sẻ.

Trong trường hợp hai bên chỉ thỏa thuận với nhau về chuyển giao sáng chế mà không thực hiện thủ tục đăng ký bảo hộ sáng chế và đăng ký hợp đồng chuyển giao quyền đối với sáng chế thì thỏa thuận nói trên chỉ mang tính “nội bộ” giữa hai bên. Khi xuất hiện bên thứ ba có nhu cầu sử dụng sáng chế đó, thì người làm công, đối tác của hai bên hoặc ngay bên thứ ba đó cũng có thể “tự do” khai thác, sử dụng sáng chế mà không có biện pháp pháp lý bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của các bên. Tình trạng này hiện nay khá phổ biến, nó làm ảnh hưởng đến quyền lợi của cả bên mua, bên bán, tác giả sáng chế, nhà đầu tư, doanh nghiệp sản xuất nhận chuyển giao, khai thác ứng dụng sáng chế. Do tâm lý lo ngại bị bộc lộ hoặc các vấn đề thủ tục đăng ký, bên chuyển giao và bên nhận chuyển giao đã đơn giản hóa các vấn đề pháp lý. Điều này vô tình tạo điều kiện thuận lợi cho các hành vi lợi dụng hoặc cạnh tranh không lành mạnh phát sinh trong nội bộ của mỗi bên cũng như từ phía bên thứ ba. Bên cạnh đó, việc đăng ký bảo hộ không kịp thời và đầy đủ tại các lãnh thổ là thị

trường tiềm năng của sáng chế cũng là điều kiện và nguyên nhân cho việc thất thoát tài sản trí tuệ của các viện, trường, doanh nghiệp cho các bên thứ ba, kể cả các tổ chức, cá nhân nước ngoài.

Lựa chọn mô hình phát triển bền vững trong thương mại hóa sáng chế. Để tránh được việc thất thoát nói trên, Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp khoa học và công nghệ đã và đang tiến hành chương trình đào tạo, tập huấn, phổ biến chính sách, pháp luật cho các địa phương, viện, trường, doanh nghiệp, các chủ nhiệm đề án để nâng cao nhận thức về bảo vệ tài sản trí tuệ của mình. Đồng thời, các bên tham gia giao dịch công nghệ cần có ý thức coi trọng các vấn đề pháp lý, đặc biệt trong sử dụng dịch vụ chuyên nghiệp về đánh giá, định giá công nghệ, định giá tài sản trí tuệ, xác lập và thực hiện quyền sở hữu trí tuệ theo quy định pháp luật. Các cơ quan quản lý, tổ chức chủ trì, tác giả, doanh nghiệp cũng cần hiểu biết về cơ chế phân chia lợi ích trong thương mại hóa công nghệ, tài sản trí tuệ, kết quả nghiên cứu phù hợp với quy định pháp luật. Các bên tham gia giao dịch cũng cần được tư vấn về các phương thức hợp tác đầu tư gắn với chuyển giao, mua bán công nghệ. Mô hình góp vốn thành lập công ty bằng giá trị tài sản trí tuệ, công nghệ, kết quả nghiên cứu giữa tổ chức, cá nhân

ngiên cứu khoa học và nhà đầu tư, doanh nghiệp sản xuất cần được phổ biến, nhân rộng. Đây là mô hình phát triển bền vững trong thương mại hóa sáng chế vì phát huy được lợi thế của mỗi bên. Trong đó, cơ quan quản lý, tổ chức tư vấn, môi giới, tổ chức dịch vụ khoa học và công nghệ đóng vai trò quan trọng trong việc giúp cho nhà sáng chế, nhà đầu tư, nhà sản xuất gặp được nhau, hiểu nhau và có cùng tiếng nói chung trong quan hệ hợp tác.

“Hiện nay đã xuất hiện một số hình thức hợp tác đầu tư nghiên cứu, sản xuất và phát triển sản phẩm trên cơ sở góp vốn bằng giá trị sáng chế, phân chia lợi nhuận cho tác giả dưới hình thức cổ phần. Cần có biện pháp khuyến khích phát triển mô hình hợp tác đầu tư giữa nhà đầu tư, nhà sáng chế, doanh nghiệp sản xuất, doanh nghiệp phân phối để phát huy tối đa lợi thế của các nhân tố tạo ra giá trị thương mại của sáng chế.” - Cục trưởng Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp khoa học và công nghệ khẳng định.

Theo báo Công thương

HIỆU QUẢ TRONG QUẢN LÝ CÁC SẢN PHẨM CHỈ DẪN ĐỊA LÝ ĐƯỢC BẢO HỘ

Việt Nam đang thực hiện khá tốt việc bảo hộ chỉ dẫn địa lý (CDĐL) các sản phẩm nông sản... Tuy nhiên hiện nay vẫn còn nhiều sản phẩm bị

làm giả, làm nhái, từ đó gây ảnh hưởng không nhỏ đến giá trị và thương hiệu của chính sản phẩm đó.

Theo số liệu thống kê, Việt Nam có hơn 800 sản phẩm đặc sản của các địa phương. Tuy nhiên, các sản phẩm thực sự đáp ứng yêu cầu để đăng ký bảo hộ CDĐL chỉ có 43 sản phẩm đã được cấp Bằng Bảo hộ CDĐL, trong đó có 39 bằng cấp cho CDĐL Việt Nam và 4 bằng cấp cho CDĐL nước ngoài. Con số đó cho thấy, số lượng đăng ký CDĐL còn quá khiêm tốn, chưa đáp ứng được nhu cầu của xã hội cũng như của các địa phương.

Theo ông Trần Hữu Nam, Phó Cục trưởng Cục Sở hữu Trí tuệ (SHTT), Bộ Khoa học & Công nghệ, Chính phủ rất quan tâm đến việc bảo hộ CDĐL các sản phẩm của địa phương, với mục đích cải thiện, phát triển kinh tế xã hội ở các địa phương, đặc biệt là những nơi xa xôi, khó khăn. Các sản phẩm đó có thể là các loại nông sản, thủy sản, các sản phẩm thủ công truyền thống. Theo tinh thần đó, Quốc hội đã thông qua các văn bản quy phạm pháp luật, ví dụ như: Luật dân sự 1995 đã quy định đối tượng được bảo hộ là tên gọi xuất xứ; hay Luật SHTT 2005 đã có một bước tiến quan trọng là có bộ Luật riêng về SHTT, trong đó có quy định riêng về CDĐL bao gồm tiêu chuẩn, điều kiện quy định về CDĐL. Việc đăng ký này cho phép cả người Việt Nam lẫn người nước ngoài. Tuy nhiên, để

đăng ký CDDL bắt buộc sản phẩm phải có một số đặc tính nhất định như danh tiếng nhờ xuất xứ địa lý của sản phẩm, có tính chất, chất lượng đặc thù và được sản xuất theo phương pháp truyền thống. Hiện Chính phủ đang có một số chính sách hỗ trợ cho các địa phương cũng như các hiệp hội, làng nghề, những sản phẩm có khả năng đáp ứng được điều kiện để có thể trở thành CDĐL. Các sản phẩm chưa đáp ứng điều kiện này có thể đăng ký thông qua các hình thức khác như nhãn hiệu tập thể, nhãn hiệu chứng nhận. Chính phủ đã có 2 chương trình hỗ trợ cho DN và địa phương, các khu vực để sử dụng CDĐL, được thực hiện trong hai giai đoạn, từ 2005 – 2010 và 2010 - 2015. Bên cạnh đó, Chính phủ còn hỗ trợ về các thủ tục, thu hẹp thời hạn xem xét đánh giá sản phẩm, xây dựng các tiêu chuẩn CDĐL phù hợp với tiêu chuẩn của các sản phẩm của các làng nghề.

Cũng theo ông Nam, Cục SHTT đang tiếp tục đề nghị Chính phủ hỗ trợ cho chương trình tiếp theo trong giai đoạn 2016- 2021. Chúng tôi cũng có nhiều chương trình giúp địa phương để người dân, nhà sản xuất hiểu biết hơn về quy định pháp luật, xây dựng các chương trình tập huấn, giới thiệu cho bà con nông dân các văn bản pháp luật, hay hướng dẫn cho bà con về các phương thức sản xuất để làm sao đáp ứng được các điều kiện về CDĐL của Việt Nam.

Việc các sản phẩm được bảo hộ CDĐL sẽ tạo điều kiện giúp người dân, các địa phương, các hiệp hội làng nghề cũng như nhà sản xuất tiếp cận với các quy định dễ dàng hơn. Trước đây, Việt Nam có rất nhiều sản phẩm có danh tiếng nhưng chưa được đăng ký CDĐL, chưa có cơ sở pháp lý để xử lý các vụ vi phạm làm giả, nhái sản phẩm. Đơn cử với sản phẩm nước mắm Phú Quốc, trước kia khi chưa có bảo hộ CDĐL ai cũng có thể đóng chai, dán nhãn Phú Quốc mà không đúng với đặc thù, chất lượng của loại nước mắm này. Nhưng sau khi có bảo hộ CDĐL thì giá trị sản phẩm đã được nâng cao, thương hiệu được khẳng định.

Hơn thế nữa, phải có đăng ký CDĐL, các sản phẩm của chúng ta mới dễ dàng được phát triển, quảng bá và có cơ hội xuất khẩu cao, tiếp cận được những thị trường khó tính. Tín hiệu vui là hiện nay, thị trường châu Âu (EU) đang rất ủng hộ sản phẩm của Việt Nam có CDĐL được đăng ký ở EU để xuất vào thị trường này. Đây cũng là một trong những vấn đề được đưa ra trong tiến trình đàm phán Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam - EU.

Tuy nhiên, nếu sản phẩm của chúng ta đã đăng ký CDĐL trong nước mà không đăng ký ở nước ngoài cũng sẽ gặp nhiều bất lợi. Đã có những trường hợp các sản phẩm Việt Nam rất có giá trị nhưng bị các công

ty nước ngoài lấy mất thương hiệu. Ví dụ cà phê Buôn Ma Thuột dù đã được đăng ký ở Việt Nam nhưng vì chúng ta không triển khai hoạt động đăng ký, quảng bá, giới thiệu sản phẩm ra nước ngoài nên đã bị một công ty của Trung Quốc đăng ký mất. Thực tế cho thấy, chi phí để đăng ký CDĐL không cao mà hiện nay Việt Nam chỉ có duy nhất nước mắm Phú Quốc được bảo hộ CDĐL ở nước ngoài. Việc đăng ký nước mắm Phú Quốc theo CDĐL ở EU lại không mất khoản chi phí nào. Tuy nhiên chúng ta phải chịu sự giám sát nghiêm ngặt khi hoàn tất các thủ tục theo yêu cầu cao của EU.

Theo Cục SHTT, hiện các sản phẩm được bảo hộ CDĐL ở Việt Nam phần lớn là nông sản, sản phẩm thô, một số sản phẩm giá trị không cao.

Tổng hợp

HÀNG NHÁI HÀNG GIẢ TRÀN NGẬP THỊ TRƯỜNG VIỆT NAM

Hàng giả gây thiệt hại cho người tiêu dùng và tác động đến các doanh nghiệp trong nước làm ăn chân chính, làm suy yếu sức cạnh tranh của nền kinh tế.

Hàng Trung Quốc đội lốt hàng Việt, Hàn, Nhật

Theo ông Đỗ Thanh Lam, Phó Cục trưởng Cục Quản lý thị trường, cho biết trong năm vừa qua, lực lượng quản lý thị trường cả nước đã xử lý

tới 84.493 vụ vi phạm trên tổng số 161.239 vụ kiểm tra. Tổng số tiền phạt thu nộp ngân sách lên tới 328,97 tỷ đồng, trị giá hàng tịch thu là 123 tỷ đồng. Trong đó, các Chi cục đã xử lý 12.711 vụ vi phạm về buôn bán, vận chuyển hàng cấm và hàng nhập lậu, 14.008 vụ sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng, vi phạm quyền sở hữu trí tuệ và vi phạm an toàn thực phẩm, 57.774 vụ vi phạm về gian lận thương mại và các vi phạm khác.

Đáng lưu ý, tình trạng hàng giả xuất xứ đang có chiều hướng gia tăng, hàng nhập khẩu từ Trung Quốc sau đó thay đổi nhãn ghi là hàng xuất xứ Việt Nam, Hàn Quốc, Nhật Bản. Đặc biệt với hàng may mặc, trước thông tin về mức độ ảnh hưởng và gây hại cho người tiêu dùng của các loại quần áo, giày dép Trung Quốc, các cửa hàng Made in Việt Nam đã mọc khắp các tuyến phố nhưng hầu hết là hàng Trung Quốc gắn nhãn mác hàng Việt Nam.

Chị Hương, chủ một shop kinh doanh quần áo xuất khẩu tại đường Láng cho hay, bán các sản phẩm hàng Việt Nam thường có lãi ít hơn nhiều so với việc nhập hàng Trung Quốc về rồi tháo mác Trung Quốc tự dán mác Made in Vietnam vào quần áo. Thực tế, tem mác chỉ là chiêu để tạo độ tin tưởng với khách hàng, đây cũng là chiêu trò nhằm đánh tráo nguồn gốc thực tế của sản phẩm.

Các chủ cửa hàng dễ dàng sở hữu những chiếc máy giả “Made in Việt Nam” nên nhiều cửa hàng vì tham lợi nhuận đã lừa dối khách hàng, bán cho khách hàng hàng Việt Nam nhưng chất lượng Trung Quốc.

Doanh nghiệp kêu trời

Hàng giả, hàng nhái tấn công vào tất cả các mặt hàng có mặt trên thị trường, từ quần áo, mỹ phẩm, hàng tiêu dùng, đến thực phẩm...

Phân bón là một trong những mặt hàng nhái, giả nhiều

Ông Phan Văn Kiệt, Phó Tổng giám đốc Tổng công ty May Việt Tiến than thở: “Chúng tôi cứ ra được một sản phẩm nào là sau một thời gian ngắn, thị trường lại có sản phẩm nhái với giá bán quá rẻ”.

Đại diện của Tập đoàn Hóa chất cho biết, việc sản xuất phối trộn phân bón NPK 3 màu khá phức tạp, nhưng một số nhà đại lý tiêu thụ sản phẩm đã tự mua ba loại phân lân màu về quấy trộn và đóng bao, đem bán ra thị trường gây thiệt hại không nhỏ cho bà con nông dân bởi các đại lý này có thể điều chỉnh hàm lượng để với giá cả thế nào họ cũng bán được.

Đối phó với tình trạng phân bón nhái, phân bón Bình Điền đã phải thực hiện là chuyển đổi sản xuất phân

NPK 3 màu Mộc Hạc bằng cách nghiền cả ba loại phân ra, trộn lẫn với nhau theo công thức chuẩn rồi bán ra thị trường để tạo sự khác biệt, khẳng định sự cạnh tranh về chất lượng. Tuy nhiên, theo phân tích của lãnh đạo Tập đoàn Hóa chất thì đây cũng chỉ là giải pháp tình thế.

Theo báo Đất Việt

GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP TÊN MIỀN “.VN” SẼ THEO THÔNG LỆ QUỐC TẾ

Bộ TT&TT sẽ đẩy mạnh việc xây dựng các chính sách, quy định về Internet, đặc biệt là về giải quyết khiếu nại, tranh chấp tên miền “.vn”, bảo đảm phù hợp với thông lệ quốc tế, thực tiễn phát triển của Việt Nam và tăng cường tính minh bạch.

Định hướng này được Thứ trưởng Bộ TT&TT Phạm Hồng Hải khẳng định sáng 15/10, tại Hội thảo "Giải quyết khiếu nại, tranh chấp về tên miền và sở hữu trí tuệ (SHTT)".

Theo ông, thực tiễn quá trình triển khai thực thi pháp luật trong thời gian qua đã bộc lộ một số vấn đề liên quan đến giải quyết tranh chấp về tên miền “.vn”. Tính chất đa dạng, đa ngành trên môi trường Internet đã làm phát sinh sự chồng lấn trong thực hiện trách nhiệm quản lý nhà nước của các Bộ, Ngành, ảnh hưởng đến hiệu quả của công tác thực thi pháp luật". Vấn đề này càng trở nên nóng hổi, cấp thiết trong bối cảnh Hiệp

định xuyên Thái Bình Dương TPP vừa được thông qua, trong đó Việt Nam là một quốc gia thành viên.

Thứ trưởng nhấn mạnh, với vai trò là cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực CNTT, viễn thông, Bộ luôn coi thông tin và truyền thông là phương thức để thực hiện các mục tiêu của thiên niên kỷ, đáp ứng yêu cầu cung cấp, trao đổi thông tin của xã hội, thúc đẩy phát triển kinh tế, bảo đảm an ninh chủ quyền quốc gia về không gian mạng. Trong thời gian qua, Bộ đã xây dựng các chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phù hợp để thúc đẩy phát triển CNTT, viễn thông, Internet và đã đạt được những thành quả nhất định. Tuy vậy, trong thời gian tới, Bộ TT&TT sẽ đẩy mạnh xây dựng các chính sách, quy định về Internet, đặc biệt là về giải quyết khiếu nại, tranh chấp tên miền “.vn” theo hướng bảo đảm phù hợp với thông lệ quốc tế, thực tiễn phát triển của Việt Nam và tăng cường tính minh bạch đối với pháp luật về viễn thông, CNTT nói chung và những quy định về tên miền internet nói riêng.

Chưa có quan điểm đồng nhất

Việc tên miền trùng hoặc giống với tên thương hiệu, nhãn hiệu hàng hoá, tên tác giả, tác phẩm là vấn đề thường gặp khi giải quyết các vụ việc tranh chấp tên miền do thông lệ chung quốc tế coi tên miền Internet và SHTT là hai lĩnh vực độc lập.

Ông Trần Minh Tân, Giám đốc Trung tâm Internet Việt Nam (VNNIC) chỉ ra rằng, vấn đề lớn nhất hiện nay là trong các văn bản quy phạm pháp luật của Việt Nam đang tồn tại song song hai cách hiểu khác nhau, thuộc về lĩnh vực quản lý của hai Bộ là Bộ Thông tin và Truyền thông và Bộ Khoa học Công nghệ.

Ông Tân cho rằng, trước khi xây dựng Thông tư thì các bên cần thống nhất một số quan điểm chung, đó là việc đăng ký tên miền mà chưa đưa vào sử dụng (có thể để chuyển nhượng) là nhu cầu thực tế và chính đáng, đã được Thủ tướng cho phép tại Quyết định số 38/2014/QĐ-TTg.

"Chúng ta chỉ nên quy định trình tự, thủ tục thay đổi, thu hồi tên miền đối với chủ thể tên miền có hành vi đăng ký, sử dụng tên miền với dụng ý xấu như bôi nhọ, nói xấu, gây ảnh hưởng xấu, phản cảm, cung cấp dịch vụ hoặc chào bán sản phẩm, hàng hóa vi phạm,... Còn các vi phạm về cạnh tranh không lành mạnh theo quy định về SHTT sẽ xử phạt hành chính theo các quy định về SHTT chuyên ngành", ông Tân đề xuất, song vẫn lưu ý rằng vấn đề này không phải chuyện của riêng quốc gia nào mà cần phải "tuân thủ nguyên tắc, thông lệ quốc tế".

Tại Hội thảo, các đại biểu đã được nghe phổ biến thông tin và chia sẻ kinh nghiệm trong lĩnh vực giải quyết khiếu nại, tranh chấp liên quan đến

tên miền “.vn” và SHTT. Đặc biệt Hội thảo có sự tham gia và trình bày tham luận của các chuyên gia pháp lý nổi tiếng, có kinh nghiệm lâu năm trong lĩnh vực giải quyết tranh chấp về tên miền và SHTT như ông David H. Bernstein – Luật sư, Chuyên gia cao cấp của Hiệp hội Nhân hiệu Quốc tế (INTA) - Thành viên Hội đồng của Trung tâm Trọng tài WIPO và nguyên là Đồng Chủ tịch của Tiểu ban Luật Internet – Bộ phận giải quyết tranh chấp của American Bar Association (ABA); ông Jia Rong Low - Trưởng bộ phận chiến lược và sáng kiến - Văn phòng ICANN khu vực Châu Á – Thái Bình Dương và các chuyên gia có kinh nghiệm tại Việt Nam về quản lý cũng như tư vấn pháp luật về công nghệ thông tin và SHTT.

Theo Vietnamnet.vn

Ý TƯỞNG SÁNG TẠO – PHÁT MINH SÁNG CHẾ

Ý TƯỞNG SÁNG TẠO

Lá nhân tạo sản xuất xăng

Các nhà khoa học Mỹ phát triển thành công lá nhân tạo có thể sản xuất nhiên liệu như xăng và metan từ khí CO₂ và ánh sáng mặt trời thân thiện với môi trường.

Nhóm nghiên cứu khẳng định nó là một bước tiến quan trọng hướng tới sử dụng nhiên liệu tự tái tạo phục vụ mọi nhu cầu, từ sưởi ấm tới cho giao thông vận tải, mà không gây ra bất kỳ loại khí nhà kính nào.

Bước đột phá này được công bố trong tạp chí Proceedings tháng 8 của Viện Hàn lâm Khoa học Quốc gia Mỹ, do Peidong Yang và đồng nghiệp tại Viện Năng lượng và Khoa học Nano Kavli, đại học California, Berkeley, nghiên cứu.

Nó được xây dựng dựa trên các quá trình quang hợp tự nhiên, khi nước và khí CO₂ được thực vật chuyển hoá thành đường - một loại nhiên liệu hữu cơ. Bằng cách tinh chỉnh quá trình này thông qua quang hợp nhân tạo, chúng ta có thể tạo ra một loạt những sản phẩm khác nhau.

Để chứng minh tính khả thi của dự án, nhóm nghiên cứu đã tạo ra khí metan, thay vì đường, từ khí CO₂ bằng hệ thống của họ. Thiết bị hoạt động dựa trên sự kết hợp của các sợi nano bán dẫn và vi khuẩn. Sử dụng chất xúc tác vô cơ, nước được tách ra thành hydro, sau đó tế bào sống sử dụng, chuyển đổi khí CO₂ thành các sản phẩm hóa chất - trong trường hợp này là metan.

Một hệ thống tương tự được phát minh bởi Yang và nhóm của ông hồi đầu năm nay để sản xuất butanol, một thành phần của xăng, và các vật liệu sinh hóa khác nhau. Tiếp theo, họ sẽ

cố gắng để tạo nên một hệ thống nhân tạo hoàn toàn không cần dùng tới vi khuẩn. Hệ thống này dựa trên thiết kế trong tự nhiên để tái tạo quá trình quang hợp, và cuối cùng sản xuất nhiên liệu lỏng với khả năng sử dụng trong nhiều tháng hoặc nhiều năm.

Theo VNE

🔔 Cảm biến mới phát hiện ô nhiễm nước

Hiện nay, nếu muốn kiểm tra xem nguồn nước có sự hiện diện của vi khuẩn độc hại hay không, bạn phải lấy mẫu nước và sau đó mang đi xét nghiệm để biết kết quả sau vài ngày. Tuy nhiên, một nhóm sinh viên trường Đại học công nghệ Đan Mạch đã chế tạo được cảm biến có thể phát hiện vi khuẩn trong nước ngay tức thì.

Cảm biến áp dụng kỹ thuật đếm tế bào theo dòng trở kháng (impedance flow cytometry), được phát triển thông qua công ty spin-off SBT Aqua.

Kỹ thuật này liên quan tới việc cho mẫu chất lỏng chảy liên tục qua một rãnh vi lỏng. Bên trong rãnh có các điện cực được truyền tín hiệu đa điện áp (multi-voltage). Khi vi khuẩn và các hạt khác chảy qua các điện cực đó, chúng làm thay đổi trở kháng nên bị cảm biến phát hiện.

Vì sự thay đổi của trở kháng do vi khuẩn gây ra khác với trở kháng của các hạt có trong nước, do đó, cảm biến có thể phân biệt và xác định

ngay tức thì và chính xác nồng độ tương đối của chúng trong mẫu nước. Thực tế, những thay đổi giữa các loại vi khuẩn là không giống nhau, nên công ty SBT tuyên bố công nghệ có thể phát hiện đồng thời tất cả các loại vi khuẩn có trong nước.

Cảm biến có thể được sử dụng không chỉ trong các thiết bị cầm tay để kiểm tra nhiều vị trí khác nhau, mà còn được tích hợp vào các trạm xét nghiệm nước tự động được kết nối với nhau dọc theo một dòng nước. Nếu một trạm nào đó phát hiện ra vi khuẩn nguy hại, ngay lập tức nó sẽ cảnh báo cho toàn mạng lưới.

Dự kiến cảm biến sẽ được thương mại hóa vào năm tới.

Theo Vista.gov.vn

🔔 Cảm biến sinh học mới biến vi khuẩn thành nguồn năng lượng tự nhiên

Cảm biến sinh học mới cho phép tái lập trình di truyền phức tạp của vi khuẩn thông thường như E. coli. Quá trình này có thể được tận dụng cho sản xuất sinh học bền vững, sử dụng các quá trình trao đổi chất của tế bào vi khuẩn để tạo ra các hóa chất và nhiên liệu giá trị.

Các nhà nghiên cứu Viện Wyss do giáo sư Church đứng đầu đã phát triển một bộ mới các cảm biến như vậy, không chỉ tăng số lượng các "chuyên mạch và đôn bầy" tế bào mà các nhà khoa học có thể sử dụng cho

tái lập trình di truyền phức tạp, mà còn phản ứng với các sản phẩm có giá trị như nhựa tái tạo hoặc được phẩm đất tiền. Các cảm biến này cũng cung cấp cho vi khuẩn "tiếng nói" của mình về hiệu quả trong việc tạo ra các sản phẩm này.

Liên kết với protein phát sáng xanh (GFP), các cảm biến sinh học có thể được sử dụng để kích hoạt các tế bào riêng lẻ phát ra huỳnh quang khả kiến ở một tốc độ tỉ lệ trực tiếp với khả năng chúng có thể sản xuất một hóa chất mong muốn như thế nào. Sử dụng các cảm biến sinh học mới, các công nhân vi khuẩn hiệu quả nhất được xác định dễ dàng vì vậy chúng có thể làm nguồn gốc cho các dòng vi khuẩn biến đổi gen phát triển hiệu quả hơn trong sản xuất các hóa chất tái tạo sau mỗi thế hệ. Điều này làm giảm đáng kể các nút thắt chu trình thiết kế-chế tạo-kiểm tra.

Theo Vista.gov.vn

🔔 Anh lần đầu chữa mù lòa bằng tế bào gốc

Dự án Chữa trị Mù lòa hợp tác giữa bệnh viện mắt Moorfield, viện nhãn khoa UCL và viện nghiên cứu y tế quốc gia (Anh) được hợp tác trong 10 năm.

Ở Anh, khoảng 700.000 người mắc chứng thoái hóa điểm vàng (AMD), đa phần là bị thoái hóa điểm vàng khô. Trong liệu trình điều trị thử nghiệm, bệnh nhân sẽ được cấy tế

bào gốc vào lớp biểu mô sắc tố võng mạc (RPE). RPE là loại tế bào đặc biệt trong mắt, giống như bức tường ngăn chia võng mạc và lớp mạch máu gọi là màng mạch, giúp nuôi dưỡng võng mạc cũng như giải quyết chất thải của võng mạc. Ở người bị AMD, RPE sẽ chết đi, hoặc mất chức năng, gây mất dần thị lực. Ca phẫu thuật thử nghiệm được thực hiện ở bệnh viện Moorfield, London, hồi tháng 8 được các bác sĩ đánh giá "thành công", tuy nhiên, phải chờ đến tháng 12, họ mới dám chắc bệnh nhân có lấy lại được thị lực hay không.

Theo VNE

🔔 Sáng chế nhang trừ muỗi từ bã trà

Bị muỗi cắn trong lúc học bài, cô học trò lớp 9 Lý Bình Nhi (ngụ phường 3, TP Bạc Liêu), học sinh lớp 10 chuyên hóa Trường THPT chuyên Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu) đã sáng tạo ra nhang trừ muỗi hoàn toàn bằng vật liệu “cây nhà lá vườn” và đoạt giải cao trong các cuộc thi sáng tạo.

Khoảng tháng 8 năm 2014, trong lúc học bài ở nhà thì nhang trừ muỗi mua ở chợ cháy hết, Nhi bị muỗi cắn khá nhiều. Nhìn bên cạnh thấy có bã trà, vốn từ lâu đã nghe dân gian nói khói từ bã trà có tác dụng đuổi muỗi, Nhi lấy đốt thử và đúng là muỗi sợ bay đi. Thế là ý tưởng làm nhang trừ muỗi bằng bã trà lóe lên trong suy nghĩ cô học trò chuyên hóa này. Nhi

cùng bạn học là Phương lên mạng xem những chất liệu dân gian nào có thể đuổi muỗi thì được biết ngoài bã trà còn có vỏ quýt, bưởi. Có được những ý tưởng này, cả hai đi khắp nơi thu gom vỏ quýt, bưởi và bã trà rồi phơi khô, nghiền nhỏ nhưng không biết làm sao để kết dính. Nhi nấu thử bột nếp rồi trộn lại thì những chất liệu này kết dính thành thỏi rất đẹp. Nhi mang tới lớp đưa sản phẩm cho bạn và đưa cho hàng xóm dùng thử kèm phiếu khảo sát để xem thế nào thì bắt ngờ nhận được kết quả tốt, thậm chí có người còn... hỏi mua về dùng vì khi đốt nhang này thì muỗi trốn mất tiêu, khói có mùi thảo mộc rất dễ chịu.

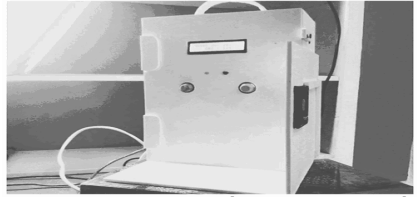
Sản phẩm “Trà trừ muỗi” của bạn vừa đoạt giải nhì Cuộc thi sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng tỉnh Bạc Liêu năm 2014 - 2015 (không có giải nhất) và giải khuyến khích Cuộc thi sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng toàn quốc.

Theo Tuổi trẻ

🔔 Học trò làm hệ thống báo cháy tự động qua internet

Từ thực tế tình hình cháy nổ diễn ra liên tục trong đời sống, cậu học trò Lê Ngô Duy Phong (học sinh lớp 12, Trường THPT Phú Bài, thị xã Hương Thủy, Thừa Thiên Huế) đã nảy ra ý tưởng và sáng chế thành công hệ thống báo cháy tự động qua internet, vừa đoạt giải nhất cuộc thi

Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng tỉnh Thừa Thiên-Huế; giải khuyến khích cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng toàn quốc năm 2015; giải ba Hội thi Tin học trẻ toàn quốc lần thứ XXI năm 2015...

Theo Phong, thiết bị có 2 phần chính gồm thiết bị báo cháy và phần mềm báo cháy. Hai bộ phận này kết nối với nhau qua internet, hoạt động theo vòng tuần hoàn kín, thực hiện các lệnh kiểm tra điều kiện để phát hiện rò rỉ khí gas và có cháy. Thiết bị báo cháy sẽ kiểm tra liên tục những chỉ số của môi trường như nhiệt độ, khí gas, khói...

Khi phát hiện nồng độ khí gas vượt ngưỡng cho phép, thiết bị sẽ tự động báo bằng còi và tự động khởi động quạt thông gió để đưa lượng khí gas ra ngoài môi trường. Đồng thời, thiết bị cũng sẽ kiểm tra các chỉ số về lượng khói và nhiệt độ. Nếu thông số vượt quá ngưỡng cho phép, thiết bị sẽ đưa ra báo động cho chủ nhà bằng còi và thiết bị sẽ tự động gửi một lệnh đến phần mềm báo cháy. Phần mềm báo cháy sẽ nhận lệnh và tự động định vị vị trí cháy, biểu diễn các thông số của môi trường đo được ở địa điểm cháy. Như vậy, chỉ cần

Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy (PCCC) kết nối với phần mềm này thì sẽ dễ dàng phát hiện nơi đang xảy ra cháy và đến hiện trường chữa cháy kịp thời.

Trong trường hợp hệ thống không được kết nối với internet, thiết bị sẽ tự động khởi động module sim 900A, thực hiện gửi tin nhắn báo cháy kèm mã số đăng ký của thiết bị đến Cảnh sát PCCC tỉnh.

“Tôi đa trong vòng 3 giây, thiết bị sẽ chuyển file thông số môi trường đến phần mềm báo cháy. Ngoài ra, thiết bị có thể nhớ sẽ lưu thông số đo được trong 24 giờ. Sau một ngày, nếu thông số bình thường, thiết bị sẽ tự hủy thông số và đo mới ngày tiếp theo. Vì thế, thiết bị như “chiếc hộp đen” sẽ góp phần giúp Cảnh sát PCCC tìm ra nguyên nhân cháy nổ qua các thông số còn lưu được. Nếu sản xuất đại trà, kinh phí hoàn thành cho một thiết bị chưa đến 1 triệu đồng”, Duy Phong cho biết.

Đề tài này đã được Cảnh sát PCCC tỉnh Thừa Thiên Huế thẩm định và xác nhận là sáng tạo hỗ trợ trong công tác phòng cháy chữa cháy, đảm bảo tính mới, tính khả thi và khả năng ứng dụng cao trong đời sống nhân dân. Đồng thời, nó cũng có thể giúp đỡ lực lượng Cảnh sát PCCC kiểm soát tình hình cháy nổ qua khả năng quản lý chặt chẽ, khả năng tương tác cao của sản phẩm; giúp đánh giá trực quan các nguyên nhân trước và sau

cháy, hỗ trợ các công tác điều tra sau cháy.

Theo VnReview.vn

PHÁT MINH SÁNG CHẾ

🔔 Siêu máy tính mới có thể xác định thời gian bệnh nhân có thể tử vong

Các nhà khoa học thuộc Trung tâm Y tế Beth Israel Deaconess Boston, Hoa Kỳ mới đây đã sáng chế ra một loại siêu máy tính, có thể dự đoán chuẩn xác đến 96% thời gian bệnh nhân sẽ tử vong.

Chiếc máy tính này được kết nối với cơ sở dữ liệu quan sát của bệnh nhân, kho dữ liệu này được xây dựng với gần 25 triệu bệnh nhân trong vòng 30 năm. Máy tính sẽ dựa vào dữ liệu đó để chẩn đoán nhanh khiến bệnh nhân được điều trị kịp thời và cũng có thể dự đoán được khoảng thời gian bệnh nhân có thể chết chênh lệch trong khoảng 30 ngày.

Các nhà khoa học cho biết, họ làm chủ được kho cơ sở dữ liệu rất tốt để bệnh nhân có thể yêu cầu kiểm tra về dữ liệu của họ, được liên kết với hệ thống lâm sàng, từ đó có thể định hướng chuẩn xác được phương pháp trị liệu cho bệnh nhân.

Nhóm nghiên cứu hy vọng trong tương lai, chiếc siêu máy tính này sẽ là cơ sở vững chắc để các bác sỹ tìm ra được hướng điều trị hiệu quả cho bệnh nhân.

Theo VNE

🔔 Chế tạo chip 3D nhanh nhất thế giới

Phương pháp chế tạo chip máy tính 3D mới, sử dụng vật liệu là ống nano carbon có thể cho tốc độ xử lý nhanh gấp 1000 lần chip máy tính.

Thiết kế 3D cho phép các nhà khoa học tăng dung lượng lưu trữ dữ liệu bằng cách đan xen bộ nhớ và các bộ vi xử lý trong một không gian nhỏ hẹp, Max Shulaker, nghiên cứu sinh tiến sĩ về kỹ thuật điện tại Đại học Stanford, California cho biết.

Đúng như dự đoán của ông, các bóng bán dẫn ngày một nhỏ đi, với phần nhỏ nhất có kích thước 5 nanomet và những linh kiện chức năng là 7 nanomet, nhỏ hơn nhiều so với chiều rộng sợi tóc người là 100.000 nanomet.

Họ đã tạo ra được một hệ thống sắp xếp bộ nhớ và bóng bán dẫn theo nhiều lớp, kết nối bằng dây dẫn nhỏ. Thiết kế 3D này đã cắt giảm thời gian thông tin di chuyển giữa các bóng bán dẫn và bộ nhớ, và có thể tạo ra các chip với tốc độ tính toán nhanh gấp 1.000 lần tốc độ nhanh nhất hiện nay.

Nhóm đã ứng dụng kiến trúc mới này trong các tấm cảm biến để phát hiện mọi thứ, từ ánh sáng hồng ngoại tới các hóa chất đặc biệt trong môi trường. Bằng phương pháp này, khoảng 99,5% CNT sẽ sắp xếp thẳng hàng. Số ít sắp xếp theo hướng khác ngẫu nhiên được xử lý bằng cách

khoan vài lỗ trên chip ở các vị trí nhất định..

Bước tiếp theo là mở rộng hệ thống hơn nữa, tạo ra những con chip lớn hơn và phức tạp hơn.

Theo Vista.gov.vn

🔔 Chế linh kiện xe hơi từ cacbon trong không khí

Một nhóm nghiên cứu của giáo sư Stuart Licht ở Đại học George Washington, Washington DC, Mỹ, thiết kế quy trình thu cacbon từ không khí và biến nó thành sản phẩm có giá cao hơn hẳn chi phí sản xuất. Kết quả nghiên cứu được công bố trong hội thảo của Hiệp hội hóa học Mỹ diễn ra đầu tuần tại thành phố Boston, bang Massachusetts.

Theo tính toán của nhóm nghiên cứu, sợi nano cacbon có giá bán 25.000 USD/ tấn, nhưng với quy trình này, giá thành sản xuất chỉ vào khoảng 1.000 USD.

Quy trình này diễn ra trong một bình điện phân, cacbon lẫn với không khí sẽ được hòa tan và dẫn vào bình chứa lithium carbonate, một chất hóa học công nghiệp phổ biến. Sau đó, sợi nano cacbon hình thành dưới dạng mảnh giống như những sợi thép, phát triển từ các mẫu nickel, coban hoặc đồng cực nhỏ.

Gần đây, nhóm nghiên cứu đã nâng cường độ dòng điện để thúc đẩy sợi nano cacbon phát triển từ 1 lên 100 A. Dòng điện có thể lấy từ các nguồn

thông thường nhưng Licht cũng khai thác thành công năng lượng Mặt Trời.

Theo VNE

🔔 Cứu trẻ bại não bằng ghép tế bào gốc

Đề tài KH&CN cấp Nhà nước do Trung tâm tế bào gốc và Công nghệ gen, Bệnh viện đa khoa quốc tế Vinmec Times City thực hiện có tên gọi “Nghiên cứu sử dụng tế bào gốc tự thân trong điều trị bại não ở trẻ em” do GS.TS Nguyễn Thanh Liêm làm chủ nhiệm đề tài. Sau khi được Bộ KH&CN chính thức phê duyệt, đưa vào nghiên cứu áp dụng, đề tài đã có kết quả rất khả quan.

Tính đến tháng 4/2015, trên cả nước có 387 ca ghép tế bào gốc được thực hiện, trong đó có 218 ca ghép tự thân và 169 ca ghép đồng loại. Đây là thông tin được đưa ra tại Hội nghị khoa học về tế bào gốc toàn quốc lần thứ 3 (tổ chức tại Đà Lạt từ ngày 23 - 25/4/2015) do Viện Huyết học – Truyền máu Trung ương và các viện nghiên cứu, các bệnh viện lớn và một số trường đại học tổ chức.

Trung tâm truyền máu và huyết học TP.HCM (nay là Bệnh viện Truyền máu và huyết học TP.HCM) đã ghép tế bào gốc tạo máu ca đầu tiên từ năm 1995.

Các phòng thí nghiệm cả miền Bắc và miền Nam đều đã công bố phân lập được tế bào gốc từ tủy xương,

máu ngoại vi, máu dây rốn, từ màng ối, màng dây rốn, từ lớp Wharton jelly của dây rốn, từ gan, từ niêm mạc miệng, từ vùng rìa giác mạc, từ da, từ các mô sinh dục và thậm chí từ máu kinh nguyệt hay từ phôi gà, từ phôi chuột nhắt. Một đề tài cấp Nhà nước nghiên cứu nuôi cấy và biệt hoá tế bào gốc sinh tinh để ứng dụng trong điều trị vô sinh nam đã được giao cho Trung tâm công nghệ phôi Học viện Quân y chủ trì thực hiện từ năm 2009.

Năm 2006, Viện Huyết học và Truyền máu Trung ương đã ghép tế bào gốc cho bệnh nhân ung thư tủy xương lần đầu tiên vào năm 2006. Đến 04/2015, Viện đã ghép được trên 150 ca, bao gồm cả ghép tự thân và ghép đồng loại, đặc biệt đã có 2 ca được ghép từ tế bào gốc máu cuống rốn lấy từ Ngân hàng Tế bào gốc máu dây rốn của Viện.

Trung tâm công nghệ phôi thuộc Quân Y viện 103 đã phân lập tế bào gốc trung mô từ màng ối dây rốn và ứng dụng trong việc chữa trị bóng. Bệnh viện 108 đã thành công trong ghép tế bào gốc tủy xương trong điều trị bệnh máu ác tính, khớp giả xương chày. Bệnh viện Trung ương Huế đã ứng dụng tế bào gốc trong điều trị ung thư vú và ung thư buồng trứng; Bệnh viện Bạch Mai điều trị thoái hóa khớp; Bệnh viện Việt Đức điều trị chấn thương tủy sống; Viện Tim mạch quốc gia điều trị nhồi máu cơ

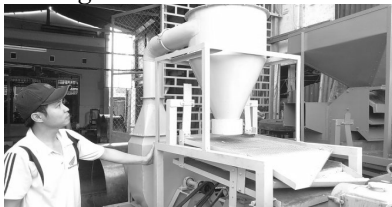
tim cấp; Bệnh viện Nhi Trung ương sử dụng tế bào gốc điều trị chứng lý thượng bì, suy tủy và thalassemia.

Trên cả nước, từ năm 2007 đến nay, đã có 5 ngân hàng tế bào gốc máu cuống rốn được thành lập nhằm thu thập, biệt hóa, bảo quản và cung cấp các tế bào gốc từ máu dây rốn, từ màng lót dây rốn cho người bệnh sau này. Đó là các Ngân hàng máu cuống rốn tại Bệnh viện Huyết học và truyền máu TP.HCM, Bệnh viện Nhi Trung ương, Viện Huyết học truyền máu Trung ương, Công ty Mekostem và Bệnh viện đa khoa quốc tế Vinmec Times City.

Theo most.gov.vn

📌 Chế tạo máy thu hồi lúa được Thủ tướng tặng bằng khen

Ông Nguyễn Văn Dũng ở cù lao Bình Thủy, Châu Phú (An Giang), một nông dân học chưa hết lớp 9, vừa được nhận bằng khen của Thủ tướng vì có sáng chế tốt.

Máy thu hồi lúa có hai bánh xe hơi để dễ dàng di chuyển trên đồng ruộng. Trên đó lắp động cơ nổ cùng với hệ thống liên hợp gồm các bộ phận như vòi hút, giàn sàng, giàn tách hạt lúa, tách tạp chất. Khi xe vận

hành lưỡi cắt dưới gầm sẽ hạ xuống cắt gốc rạ, đồng thời vòi hút ở đuôi máy di động qua lại để hút những hạt lúa rơi vãi từ dưới đất lên tháp. Qua hệ thống sàng những hạt lúa to chắc sẽ được tách riêng tự động đổ vào thùng chứa được thu hồi lại để sử dụng, hút sạch lúa rơi.

Theo Vista.gov.vn

VĂN BẢN PHÁP LUẬT

HIỆP ƯỚC WHASINGTON VỀ SỞ HỮU TRÍ TUỆ ĐỐI VỚI MẠCH TÍCH HỢP (P2)

Điều 6: Phạm vi bảo hộ

(1) Các hành vi phải được phép của Người nắm giữ quyền

(a) Bất cứ Bên ký kết nào cũng phải coi các hành vi sau đây là hành vi trái pháp luật nếu được thực hiện mà không có sự đồng ý của người nắm giữ quyền:

(i) Hành vi sao chép, dù bằng cách thể hiện trong một mạch tích hợp hay bằng cách khác, một thiết kế bố trí được bảo hộ, trừ hành vi sao chép bất kỳ phần nào của thiết kế bố trí đó không đáp ứng các yêu cầu về tính nguyên gốc quy định tại Điều 3(2);

(ii) Hành vi nhập khẩu, bán hoặc phân phối theo cách khác nhằm mục đích thương mại một thiết kế bố trí được bảo hộ hoặc một mạch tích hợp thể hiện thiết kế bố trí được bảo hộ.

(b) Bất cứ Bên ký kết nào cũng được tự do coi các hành vi khác

không được quy định tại đoạn (a) trên đây là hành vi trái pháp luật nếu chúng được thực hiện mà không có sự đồng ý của người nắm quyền.

(2) Các hành vi không cần có sự cho phép của người giữ quyền

(a) Không lệ thuộc vào khoản (1), không một Bên ký kết nào phải coi là trái pháp luật đối với việc một bên thứ ba thực hiện hành vi sao chép nêu tại khoản (1)(a)(i), mà không có sự đồng ý của người nắm quyền, nhằm mục đích cá nhân hoặc chỉ nhằm mục đích đánh giá, phân tích, nghiên cứu hoặc giảng dạy.

(b) Trường hợp bên thứ ba nói tại điểm (a) dựa trên cơ sở đánh giá hoặc phân tích thiết kế bố trí được bảo hộ ("thiết kế bố trí đầu tiên") mà tạo ra một thiết kế bố trí đáp ứng các yêu cầu về tính nguyên gốc nêu tại Điều 3(2) ("thiết kế bố trí thứ hai"), bên thứ ba đó có thể thể hiện thiết kế bố trí thứ hai trong một mạch tích hợp hoặc thực hiện bất cứ hành vi nào nêu tại khoản (1) đối với thiết kế bố trí thứ hai mà không bị coi là vi phạm quyền của người nắm giữ quyền đối với thiết kế bố trí thứ nhất.

(c) Người nắm giữ quyền không được thực hiện quyền của mình đối với một thiết kế bố trí nguyên gốc trùng lặp được một bên thứ ba tạo ra một cách độc lập.

3. Các biện pháp liên quan đến việc sử dụng không cần sự đồng ý của người nắm giữ quyền

(a) Bất kể đoạn (1), bất cứ Bên ký kết nào có thể quy định trong luật của mình khả năng cấp li-xăng không độc quyền dành cho các cơ quan hành pháp hoặc tư pháp trong những hoàn cảnh đặc biệt, để bên thứ ba thực hiện bất kỳ một trong các hành vi đề cập tại khoản (1) mà không cần sự cho phép của người nắm giữ quyền ("li-xăng không tự nguyện"), sau khi bên thứ ba đó đã có những cố gắng phù hợp với hoạt động thương mại thông thường để đạt được sự cho phép đó nhưng không thành công, nếu cơ quan cấp phép thấy rằng việc cấp phép đó là cần thiết để bảo vệ một mục đích quốc gia mà cơ quan đó cho là có ý nghĩa sống còn; li-xăng không tự nguyện sẽ chỉ có thể được cấp để khai thác trong lãnh thổ của nước đó và bên thứ ba đó sẽ phải thanh toán cho người nắm giữ quyền một khoản đền bù thỏa đáng.

(b) Các quy định của Hiệp ước này sẽ không ảnh hưởng đến quyền tự do của bất cứ Bên ký kết nào trong việc áp dụng các biện pháp, bao gồm cả cấp li-xăng không tự nguyện, sau khi cơ quan hành pháp hoặc tư pháp thực hiện một thủ tục, trong quá trình áp dụng luật pháp của mình để đảm bảo tự do cạnh tranh và ngăn ngừa sự lạm dụng của người nắm giữ quyền.

(c) Việc cấp li-xăng không tự nguyện nêu tại điểm (a) hoặc điểm (b) trên đây sẽ phải được xem xét lại theo thủ tục tư pháp. Bất cứ li-xăng

không tự nguyện nào nêu tại điểm (a) sẽ bị huỷ bỏ khi các điều kiện nói tại điểm đó không còn tồn tại.

(4) Bán và phân phối các mạch tích hợp vi phạm đã tiếp nhận một cách không cố ý

Không lệ thuộc vào khoản (1)(a)(ii), không một Bên ký kết nào có nghĩa vụ phải coi là trái pháp luật việc thực hiện bất cứ hành vi nào nêu tại khoản đó đối với một mạch tích hợp mang một thiết kế bố trí được sao chép trái pháp luật nếu khi tiếp nhận mạch tích hợp nói trên, người thực hiện hoặc người ra lệnh thực hiện hành vi đó không biết hoặc không có cơ sở hợp lý để biết rằng mạch tích hợp đó mang thiết kế bố trí bị sao chép trái pháp luật.

(5) Hết quyền

Không lệ thuộc vào khoản (1)(a)(ii), bất cứ Bên ký kết nào cũng có thể coi là hợp pháp việc thực hiện bất cứ hành vi nào được nêu tại khoản đó mà không được phép của người nắm giữ quyền nếu hành vi đó được thực hiện liên quan đến một thiết kế bố trí được bảo hộ, hoặc liên quan đến một mạch tích hợp trong đó thể hiện một thiết kế bố trí như vậy đã được người nắm giữ quyền đưa ra thị trường hoặc cho phép đưa ra thị trường.

Điều 7: Khai thác; Đăng ký; Bộc lộ

(1) Khả năng yêu cầu khai thác

Bất cứ Bên ký kết nào cũng được tự do không bảo hộ một thiết

kế bố trí cho tới khi thiết kế bố trí đó được khai thác thương mại theo cách thông thường một cách riêng rẽ hoặc được thể hiện trong một mạch tích hợp, ở bất cứ nơi nào trên thế giới.

(2) Khả năng yêu cầu đăng ký; Bộc lộ

(a) Bất cứ bên ký kết nào cũng được tự do không bảo hộ một thiết kế bố trí cho tới khi thiết kế bố trí đó trở thành đối tượng của một đơn đăng ký nộp hợp lệ cho cơ quan có thẩm quyền, hoặc là đối tượng được đăng ký tại cơ quan đó; có thể yêu cầu đơn phải được kèm theo một bản sao hoặc bản vẽ thiết kế bố trí đó, và nếu mạch tích hợp đã được khai thác thương mại thì kèm theo một mẫu của mạch tích hợp đó, cùng với thông tin về chức năng điện tử của mạch tích hợp đó theo ý định thiết kế; tuy nhiên, người nộp đơn có thể không cần đề cập trong bản sao hoặc bản vẽ đó các phần liên quan đến phương pháp sản xuất mạch tích hợp đó, miễn là các phần được nộp đủ để cho phép xác định rõ thiết kế bố trí đó.

(b) Nếu yêu cầu nộp đơn đăng ký theo điểm (a) trên đây, Bên ký kết có thể yêu cầu việc nộp đơn đó phải được thực hiện trong một thời hạn nhất định kể từ ngày người nắm giữ quyền lần đầu tiên khai thác thương mại theo cách thông thường thiết kế bố trí mạch tích hợp đó ở bất cứ nơi nào trên thế giới; thời hạn đó không

được ít hơn 2 năm tính từ ngày nói trên.

(c) Việc đăng ký theo điểm (a) trên đây có thể phải thanh toán lệ phí. (Còn tiếp)

Theo Tailieu.vn

TIN HOẠT ĐỘNG

HOẠT ĐỘNG CHUNG

Việt Nam tham dự khoá họp lần thứ 55 Đại hội đồng WIPO

Khóa họp thường niên lần thứ 55 của Đại Hội đồng Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO) đã chính thức khai mạc ngày 5/10 tại Geneva (Thụy Sĩ) với sự tham dự của các đoàn đại biểu đến từ 188 quốc gia thành viên và nhiều tổ chức quốc tế liên quan đến sở hữu trí tuệ (SHTT).

Đoàn đại biểu Việt Nam do Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ kiêm Cục trưởng Cục SHTT, Trần Việt Thanh, làm trưởng đoàn.

Tổng Giám đốc WIPO Francis Gurry nhấn mạnh đến những tiến triển trong quan hệ đối tác công-tư với sự tham gia WIPO, cũng như những tiến bộ trong việc tích hợp các cơ sở hạ tầng cơ bản vào hệ thống về SHTT (IP) trên toàn thế giới, đặc biệt là ở các nước đang phát triển, đẩy mạnh cho các ngành công nghiệp sáng tạo. Chính nhu cầu về IP, các kiến thức, công nghệ và công trình sáng tạo thúc đẩy các chính phủ định

hướng chiến lược kinh tế theo hướng đổi mới và sáng tạo.

Theo Vietnam+

Hội thảo về chiến lược sở hữu trí tuệ trong hoạt động của các trường đại học, viện nghiên cứu

Đó là chủ đề của Hội thảo diễn ra ngày 26/9 tại Cục Sở hữu trí tuệ (SHTT), Bộ KH&CN. Hội thảo có sự tham dự của các đại biểu đến từ các trường đại học, viện nghiên cứu và các doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Tại hội thảo, các đại biểu trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm xác định chiến lược SHTT dựa trên các điều kiện bên ngoài và nội lực của tổ chức, cá nhân; kinh nghiệm xây dựng chiến lược SHTT dựa trên luật pháp về SHTT và thực tiễn hoạt động; lồng ghép SHTT vào quá trình xây dựng chiến lược phát triển của cơ quan, tổ chức... Hội thảo được tổ chức nhằm tuyên truyền nâng cao nhận thức của xã hội, đặc biệt là cán bộ trẻ trong khối các trường đại học, viện nghiên cứu và doanh nghiệp về vai trò của SHTT trong bối cảnh Việt Nam đang hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới.

Theo Khoa hoccong nghe.vn

Diễn đàn các vấn đề thương hiệu Việt Nam

Ngày 14/10 tại Hà Nội, Diễn đàn Các Vấn đề Thương hiệu Việt Nam – Vietnam Brand Matters lần đầu tiên

được Học viện Thương hiệu và Truyền thông Sage tổ chức với chủ đề năm 2015 là “Xây dựng thương hiệu dẫn đầu”. 500 doanh nhân, giám đốc doanh nghiệp (DN) và 6 diễn giả là những chuyên gia marketing -thương hiệu nổi tiếng đã đến tham dự.

Theo Brand Finance – công ty định giá thương hiệu hàng đầu thế giới, tài sản vô hình mới chỉ đóng góp trung bình 38% trong tổng giá trị của một DN Việt Nam. Điều này cho thấy các DN nội địa cần phải chú ý nhiều hơn nữa đến việc xây dựng thương hiệu - tài sản vô hình quan trọng nhất để tạo ra những giá trị lớn cho bản thân DN đó cũng như cho các bên liên quan như nhà đầu tư, đối tác, khách hàng hay công chúng nói chung.

Theo Truyenthongkhoaoc.vn

Ngành cao su đã có nhãn hiệu “Cao su Việt Nam”

Hiệp hội Cao su Việt Nam đã được Cục Sở hữu trí tuệ - Bộ Khoa học và Công nghệ cấp giấy chứng nhận là chủ sở hữu hợp pháp đối với nhãn hiệu chứng nhận “Cao su Việt Nam/Viet Nam Rubber” có hiệu lực từ ngày cấp đến hết 10 năm.

Nhãn hiệu chứng nhận “Cao su Việt Nam” được sử dụng trên các sản phẩm cao su Việt Nam được doanh nghiệp cam kết đạt quy chuẩn, tiêu chuẩn về chất lượng và về các lĩnh vực khác liên quan đang áp dụng trong ngành cao su Việt Nam.

Hội viên của hiệp hội, doanh nghiệp, tổ chức hợp pháp tại Việt Nam có nhu cầu sử dụng nhãn hiệu chứng nhận “Cao su Việt Nam/Viet Nam Rubber” đối với những sản phẩm đáp ứng các điều kiện của Quy chế quản lý và sử dụng nhãn hiệu chứng nhận “Cao su Việt Nam/Viet Nam Rubber” (do Hiệp hội Cao su Việt Nam ban hành) sẽ được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng nhãn hiệu.

Theo Chinhphu.vn

Thu giữ hàng triệu giấy vệ sinh giả tại Hà Nội

Sáng ngày 21/10, khi kiểm tra ở hai cơ sở sản xuất giấy xã Yên Viên và xã Yên Thường (Gia Lâm, Hà Nội), các cơ quan chức năng đã phát hiện hàng triệu cuộn giấy vệ sinh giả đang được sản xuất tại đây.

Tại hiện trường lực lượng chức năng đã thu giữ được nhiều vỏ bao bì bằng nilon giả mạo nhãn hiệu An An của Công ty TNHH New Toyo Pulpy (Việt Nam). Ngoài ra còn có một số loại giấy vệ sinh khác bị làm giả với số lượng lớn như E'mos (Công ty CP Diana Unicharm); Watersilk (Công ty giấy Tissue Sông Đuống),

Hiện tại, toàn bộ số giấy vệ sinh giả trên đều thu giữ và tiến hành tiêu hủy theo như luật định.

Theo Chg.vn

Phó Thủ tướng yêu cầu xử lý vi phạm tại Công ty Thuận Phong

Ngày 7/10, Văn phòng Chính phủ cho biết, Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc - Trưởng Ban Chỉ đạo quốc gia chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả (Ban Chỉ đạo 389 quốc gia) đã yêu cầu xử lý vi phạm tại Công ty cổ phần sản xuất và thương mại Thuận Phong.

Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc giao Thứ trưởng Bộ Công an Lê Quý Vương - Phó Trưởng Ban Chỉ đạo 389 quốc gia tổng hợp các tài liệu và trực tiếp làm việc với các Bộ, ngành liên quan và UBND tỉnh Đồng Nai về việc xử lý vi phạm tại Công ty cổ phần sản xuất và thương mại Thuận Phong. Đồng thời, Thứ trưởng Lê Quý Vương chỉ đạo các lực lượng nghiệp vụ của Bộ Công an phối hợp với Công an tỉnh Đồng Nai điều tra, làm rõ các vi phạm, đảm bảo đúng quy định của pháp luật; báo cáo Phó Thủ tướng- Trưởng Ban Chỉ đạo 389 quốc gia kết quả trong tháng 10 này.

Trước đó, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) cho rằng Công ty Thuận Phong phải có trách nhiệm ghi nhãn hàng hóa của mình đối với các lô phân bón nhập khẩu được đóng chai tại Công ty Thuận Phong. Việc Công ty Thuận Phong đóng chai dán nhãn chính bằng tiếng Anh là nhãn gốc nhập khẩu từ Hoa Kỳ, rồi dán nhãn phụ bằng tiếng Việt là hành vi giả mạo bao bì hàng hóa của thương nhân khác, giả mạo nơi sản xuất, đóng gói hàng hóa.

Bộ KH&CN kết luận: Theo quy định của Nghị định số 185/2013/NĐ-CP ngày 15-11-2013 của Chính phủ, hàng hóa có nhãn vi phạm như trên là hàng giả.

Theo báo Công thương

SHTT VỚI DOANH NGHIỆP

Trao giải thưởng Ngọn Hải đăng lần thứ 10

Sáng 13/10, trong khuôn khổ buổi họp mặt nhân kỷ niệm Ngày Doanh nhân Việt Nam, UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã tổ chức trao Giải thưởng Ngọn Hải Đăng lần thứ 10 cho các doanh nghiệp có nhiều thành tích trong hoạt động sản xuất, kinh doanh và công tác xã hội trên địa bàn.

UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã quyết định trao Giải thưởng Ngọn Hải Đăng năm 2015 cho chín doanh nghiệp trên địa bàn. Trong đó, giải vàng được trao cho Công ty cổ phần Nhiệt điện Bà Rịa, giải bạc cho Công ty TNHH MTV Thoát nước và Phát triển đô thị tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu và giải đồng cho Công ty TNHH MTV Du lịch dịch vụ Dầu khí Việt Nam.

Theo báo Nhân dân

40 doanh nghiệp tham dự Ngày hội triển lãm hội thảo khởi nghiệp

Ngày hội triển lãm hội thảo khởi nghiệp (HATCH FAIR 2015 – IPP Ngày Demo giữa kỳ) được tổ chức

trong 2 ngày từ 31/10 - 01/11 tại Hà Nội.

Thông tin từ Chương trình đổi tác Đổi mới Sáng tạo Việt Nam- Phần Lan (IPP) cho biết, đây là chuỗi hội thảo và triển lãm khởi nghiệp nằm trong Chương trình Tăng tốc Đổi mới Sáng tạo của IPP (IAP). Tại đây các nhóm khởi nghiệp có thể chứng minh bản thân mình để thuyết phục các doanh nghiệp, nhà đầu tư.

Chuỗi sự kiện sẽ bao gồm các hoạt động: Hội nghị khởi nghiệp; kết nối đầu tư; hội thảo kỹ năng thuyết trình đầu tư từ IPP; thuyết trình chung kết cuộc thi lập trình; thuyết trình chung kết cuộc thi khởi nghiệp; triển lãm giới thiệu sản phẩm dịch vụ của 40 doanh nghiệp khởi nghiệp, tọa đàm chia sẻ kinh nghiệm khởi nghiệp.

Theo Most.gov.vn

Lễ trao giải thưởng thương hiệu vàng thăng long lần thứ III năm 2015

Tối 5/10, tại Nhà hát Lớn, Hội chống hàng giả Hà Nội tổ chức lễ vinh danh và trao giải thưởng Thương hiệu Vàng Thăng Long năm 2015.

Các doanh nghiệp được trao giải đã đáp ứng tiêu chí về bảo đảm an toàn đối với người sử dụng, sản phẩm đạt chất lượng cao, chiếm được lòng tin và hưởng ứng của khách hàng, biết xây dựng và bảo vệ thương hiệu, có sức cạnh tranh trên thị trường...

“Thương hiệu Vàng Thăng Long” là chương trình ý nghĩa, thể hiện sự quan tâm của Đảng và Nhà nước đối với giới Doanh nghiệp, Doanh nhân Việt Nam; đồng thời khẳng định thương hiệu Việt Nam trên thương trường trong nước và quốc tế.

Theo Truyenthongkhoaoc.vn

Quản trị tài sản trí tuệ trong doanh nghiệp – kinh nghiệm từ Nhật Bản

Ngày 16/9, Viện Khoa học sở hữu trí tuệ (Viện) phối hợp với Trung tâm quốc gia về đào tạo và thông tin sở hữu công nghiệp Nhật Bản - INPIT tổ chức Hội thảo “Quản trị tài sản trí tuệ trong doanh nghiệp - Kinh nghiệm của Nhật Bản”.

Các nội dung được trình bày và thảo luận tại Hội thảo nhằm nhận thức rõ hơn về khái niệm, vai trò, ý nghĩa cũng như cách thức tổ chức thực hiện hoạt động quản trị TSTT trong doanh nghiệp nhằm tạo lập, khai thác, gìn giữ, bảo vệ và phát triển giá trị của tài sản đó phù hợp với mục tiêu và nội dung chiến lược quản trị kinh doanh của doanh nghiệp. Chương trình đào tạo về quản trị TSTT do Viện chủ trì tổ chức từ nhiều năm qua, qua đó trở thành những nhà quản trị TSTT có khả năng tham mưu, xây dựng và thực hiện chiến lược quản trị TSTT được các đại biểu quan tâm.

Theo Most.gov.vn